

Vlaams
Parlement

ingediend op **985** (2016-2017) – Nr. 2
12 december (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Jenne De Potter

over het ontwerp van decreet

aangaande de bekrachtiging van de codificatie
sommige bepalingen voor het onderwijs,
gecodificeerd op 28 oktober 2016

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Paul Cordy, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck;
Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;
Ann Brusseel, Jo De Ro;
Caroline Gennez, Tine Soens;
Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Peter Persyn, Grete Remen, Willy Segers, Ann Soete, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde;
Caroline Bastiaens, Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;
Katia Segers, Steve Vandenberghe;
Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

985 (2016-2017) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door minister Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs	4
II.	Bespreking.....	7
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	7
1.1.	Tussenkost van Jos De Meyer	7
1.2.	Tussenkost van Koen Daniëls.....	7
1.3.	Tussenkost van Kris Van Dijck	8
1.4.	Tussenkost van Caroline Gennez	8
2.	Antwoorden van de minister	8
III.	Stemmingen	9
1.	Artikelsgewijze stemming.....	9
2.	Stemming over het geheel	9

In de Commissie voor Onderwijs lag op datum van donderdag 8 december 2016 het ontwerp van decreet aangaande de bekrachtiging van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016 voor. Na bespreking werd het ontwerp van decreet aangenomen met unanimititeit van stemmen.

I. Inleidende uiteenzetting door minister Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs

Bij de aanvang van haar uiteenzetting drukt minister *Hilde Crevits* haar tevredenheid uit over het feit dat ze vandaag een ontwerp van decreet aan de commissie kan voorleggen dat zorgt voor een soort 'grote schoonmaak' in een aantal onderwijsbepalingen. Het ontwerp van decreet in kwestie vormt de bevestiging van een besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2016. Dit besluit omvat de bundeling op één enkele plaats van een aantal onderwijsbepalingen die momenteel verspreid zitten over diverse regelgevingen.

De minister geeft daarna wat meer duiding over het verspreide karakter van een deel van de huidige onderwijsregelgeving. Ze wijst er daarbij op dat voor een aantal onderwijsniveaus in Vlaanderen al één decreet is opgesteld. Dat is met name het geval voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, de hogescholen en de universiteiten, de leerlingenbegeleiding, het hoger beroepsonderwijs en het volwassenenonderwijs.

Voor het overige is er tot nog toe echter geen sprake van een eenheid van regelgeving. De regeling van allerhande onderwijsthema's is terug te vinden verspreid over honderden besluiten, decreten en wetten.

De minister illustreert dit met enkele voorbeelden:

- de wet van 1959 met haar ondertussen zeer verouderd taalgebruik en haar ondertussen onduidelijk geworden toepassingsgebied;
- enkele koninklijke besluiten uit de periode 1957-1986;
- het decreet betreffende het onderwijs-II van 1990;
- een paar themadecreten;
- en een lange reeks van autonome bepalingen in de genummerde onderwijsdecreten uit de periode 1990-2014.

Deze situatie is vanzelfsprekend geen goede zaak voor al wie met het beleid en het recht rond onderwijs bezig is; en al zeker niet voor zij die het moeten toepassen, in casu de schoolbesturen en schooldirecties.

Met de voorliggende codificatie worden nu een vijftwintigtal wetten, koninklijke besluiten en decreten die onderwijsthema's behandelen, samengebracht in een overzichtelijke wettekst met de naam 'codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs'. Dit titanenwerk werd, onder supervisie van haar adjunct-kabinetschef Patrick Poelmans, vanuit de onderwijsadministratie verricht door Willy Van Belleghem. Een andere grote opdracht waar deze zich in de toekomst wil aan wijden is het bundelen van alles wat met onderwijsinfrastructuur te maken heeft. Ook dit zou de minister in de loop van deze legislatuur graag nog geregeld zien. Alleen al vanuit juridisch oogpunt ware dit een grote vooruitgang.

Gezien het hier over een codificatie gaat, zit er in principe geen nieuwe regelgeving in vervat. Het betreft louter het samenbrengen van regelgeving en het afschaffen van zaken die in onbruik geraakt zijn.

Zoals gezegd, kunnen het voorliggende ontwerp van besluit en ontwerp van decreet gekaderd worden in de inspanningen inzake vereenvoudiging van de onderwijsregelgeving, meer in het bijzonder de juridisch-technische vereenvoudiging, zoals die werd aangekondigd in de beleidsnota Onderwijs 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 133/1) en recent nog in de beleidsbrief Onderwijs 2016-2017 (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 940/1).

Ik dat verband verwijst de minister ook naar een, door de plenaire vergadering op 3 maart 2010 aangenomen, met redenen omklede motie van Jos De Meyer over de administratieve vereenvoudiging in het onderwijs, met de vraag naar meer eenvoudige en transparante onderwijsregelgeving (*Parl.St.* VI.Parl. 2009-10, nr. 375/1-2). Daarnaast is er in deze commissie ook reeds een uitgebreide gedachtewisseling geweest over het rapport Tarra, tijdens dewelke de minister de nu voorliggende codificatie heeft aangekondigd (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 659/1, pag. 11).

Na de codificatie van de regelgeving voor het secundair onderwijs in 2011 en voor het hoger onderwijs in 2013, vormt dit ontwerp van decreet nu dus een derde codificatie van onderwijsregelgeving.

Het ontwerp van decreet bevat drie elementen, te weten: (1) de bekrachtiging van het bijgevoegde besluit van de Vlaamse Regering tot codificatie, (2) de opheffing van de oorspronkelijke wettelijke en decretale bepalingen die nu zijn opgenomen in de codificatie en die dus in de toekomst verder blijven gelden via de codificatie en (3) de opheffing van niet meer relevante regelgeving.

De minister gaat daarna wat meer in detail in op de codificatie. De voornaamste materies die in dit ontwerp van codificatiedecreet geregeld worden, zijn gegroepeerd in hoofdstukken. De codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs omvat aldus hoofdstukken over:

- het deeltijds kunstonderwijs;
- de internaten en de tehuizen;
- een reeks specifieke projecten en instellingen met als voornaamste de kinderdagverblijven en de voor- en nabewaking in Brussel, schoolboekhouding en tijdelijke projecten kunstinitiatie;
- elementen van de rechtspositie onderwijspersoneel: de reffectatieregeling, de administratief- en geldelijke rechtspositie;
- de Commissie Zorgvuldig Bestuur;
- de Commissie inzake Leerlingenrechten en het lokaal overlegplatform (LOP).

Wat het deeltijds kunstonderwijs (dco) en de internaten betreft, vestigt minister Crevits de aandacht op het feit dat met deze codificatie de volledige regelgeving deeltijds kunstonderwijs en internaten op één plaats terug te vinden zal zijn. Als er straks een nieuw decreet inzake de organisatie van het deeltijds kunstonderwijs zou komen, zal er dus ook maar op één decreet gewijzigd moeten worden.

Het hoeft geen betoog dat het voor wie onderwijs volgt of voor wie onderwijsregels moet toepassen erg handig is om met een beperkt aantal wetteksten toch een volledig overzicht te hebben. Zeker voor het deeltijds kunstonderwijs is dit, zoals gezegd, bijzonder relevant als vertrekpunt voor het eigen niveaudecreet. Deze inventarisatie maakt immers duidelijk wat er desgevallend allemaal gewijzigd zal moeten worden.

Vervolgens gaat de minister in op enkele bijzonderheden met betrekking tot de Schoolpactwet van 1959. Op dit ogenblik is het zo dat, buiten de artikelen rond infrastructuur, de bepalingen in de wet enkel nog gelden voor het deeltijds kunstonderwijs, de internaten en tehuizen en voor bepaalde aspecten van de rechtspositie van het onderwijspersoneel. In het verlengde daarvan zijn er dan

ook een aantal artikelen uit de wet van 1959 ontdebeld en in de codificatie opgenomen, zowel in het hoofdstuk rond deeltijds kunstonderwijs als in het hoofdstuk rond internaten en tehuizen. Met deze 'spiegelbepalingen' worden de zaken opnieuw scherpgesteld. Buiten de artikelen rond infrastructuur die behouden worden, worden de nog resterende artikelen van de wet van 1959 opgeheven.

Er wordt ook geprobeerd om tot eenheid van begrippen te komen, terminologische en grammaticale fouten weg te werken en de structuur en de indeling van de teksten te verbeteren. Belangrijk hier is dat het begrip 'inrichtende macht' vervangen is door 'schoolbestuur'. Binnen het leerplichtonderwijs wordt de term 'schoolbestuur' al sedert 1997 gebruikt in het basisonderwijs en sedert 2010 in het secundair onderwijs. Dit wordt nu ook uitgebreid naar het deeltijds kunstonderwijs. Voor de internaten en tehuizen wordt het begrip 'bestuur' gebruikt.

Ook qua opheffing van oude regelgeving is wat voorligt behoorlijk indrukwekkend. Nogal wat vroegere bepalingen moeten bij wege van dit decreet worden opgeheven. Al wat niet meer relevant is, wordt immers opgeheven. Een en ander levert een indrukwekkende optelsom op.

De verouderde regelgeving is uit de codificatie gelaten. Regels die hun maatschappelijke relevantie hebben verloren, regels over instellingen die niet meer bestaan, regelgeving die niet meer wordt toegepast, impliciet afgeschafte regels en tijdelijke maatregelen, zijn op die manier weggelaten.

Minister Crevits maakt er de commissieleden dienaangaande op attent dat er ongeveer 200 wetten, koninklijke besluiten, decreten en besluiten zijn gevonden die nog 'worden aangeboden', maar helemaal niet meer relevant zijn en dus best zo snel mogelijk worden opgeheven.

Ze geeft hiervan ook enkele voorbeelden:

- het koninklijk besluit van 21 november 1955 tot uitvoering van de wet van 30 december 1952 waarbij de studenten der rijksuniversiteiten en der met de universiteiten gelijkgestelde rijksinrichtingen voor hoger onderwijs onderworpen worden aan een geneeskundig onderzoek met het oog op het opsporen der besmettelijke ziekten;
- het koninklijk besluit van 4 maart 1963 houdende vaststelling van de modaliteiten van eedaflegging voor de personeelsleden van de vrije onderwijsinrichtingen;
- het koninklijk besluit van 23 oktober 1967 houdende het algemeen reglement voor de rijksuniversiteiten en de rijksuniversitaire centra;
- het koninklijk besluit van 20 augustus 1970 houdende toepassing van artikel 34 van de wetten op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens, gecoördineerd op 31 december 1949, wat betreft de vrijstelling van ondervraging, het aantal proeven en de duur van de studiën;
- het koninklijk besluit van 1 juli 1974 waarbij de vakken, het peil van de vereiste kennis en de vrijstellingen van ondervraging worden bepaald voor het door de universiteiten en de "Faculté polytechnique de Mons" georganiseerd examen voor toelating tot de studies van kandidaat burgerlijk ingenieur;
- het koninklijk besluit van 3 juni 1976 waarbij vrijstelling van de vereiste inzake leeftijdsgrens verleend wordt aan sommige leermeesters, leraars en inspecteurs katholieke en protestantse godsdienst;
- het koninklijk besluit van 15 december 1982 tot vaststelling van de benaming en de structuur van de door de staat georganiseerde inrichtingen voor secundair onderwijs;

- het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 1990 tot erkenning als kredietinstelling in het kader van artikel 18, §1, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving met het oog op de financiering van onroerende investeringen voor het gesubsidieerd officieel onderwijs;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 12 september 2003 tot definitieve regeling van de situatie van de personeelsleden uit het onderwijs die tewerkgesteld zijn in de instellingen van het gemeenschapsonderwijs in Duitsland.

Concluderend stelt de minister vast dat met de hieruit resulterende codex een drievoudige doelstelling gerealiseerd wordt, te weten: (1) het samenbrengen in één geheel van de nog geldende restregelgeving aangaande het onderwijs, (2) een juridische en technische vereenvoudiging voor wie de regelgeving toepast of bestudeert en (3) het opheffen van oude, niet meer gebruikte regelgeving inzake onderwijs.

Afsluitend drukt de minister dan ook de hoop uit dat de commissieleden hun goedkeuring zullen hechten aan het voorliggende ontwerp van decreet.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkoms van Jos De Meyer

Ten algemenen titel stelt *Jos De Meyer* vast dat het voorliggende ontwerp van decreet mee zorgt voor een vereenvoudiging van de regelgeving. Hij zal het dan ook met enthousiasme goedkeuren.

Tevens constateert hij dat de internaten en het deeltijds kunstonderwijs worden meegenomen in deze codificatieoefening. Zowel voor de internaten als voor het dko zou er in de loop van deze legislatuur ook nog een nieuw decreet komen. Hij had hiervoor graag een meer precieze timing gekregen.

Daarnaast gaat hij ook nog even in op de kwestie van de rechtspositie van het onderwijspersoneel. Deze komt nu aan bod in deel V van de nieuw-ontworpen codex. Hij had graag vernomen hoe dit deel V zich specifiek verhoudt tot de decreten van 27 maart 1991 betreffende respectievelijk de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding.

1.2. Tussenkoms van Koen Daniëls

Koen Daniëls verheugt zich over de voorliggende codificatie, deze kan de lees- en vindbaarheid van de regelgeving alleen maar ten goede komen. Alleen al de vele genummerde onderwijsdecreten maken de onderwijsregelgeving immers moeilijk lees- en vindbaar. Op termijn weten enkel deskundigen nog wat er wanneer door welke wijziging is ingevoerd en waar ze dat precies kunnen vinden. Net zoals dat eerder het geval is geweest voor het hoger onderwijs, is ook de voorliggende codificatie een goede zaak.

Het lid stelt wel vast dat de Raad van State enkele bemerkingen heeft geformuleerd – waaronder toch ook een aantal met een enigszins inhoudelijke connotatie – en dat het niet evident is om te traceren of er al dan niet gevolg is gegeven aan deze opmerkingen. Dienaangaande had hij dan ook graag wat meer duiding gekregen over de belangrijkste items.

1.3. Tussenkomsst van Kris Van Dijck

Ook *Kris Van Dijck* drukt zijn waardering uit voor de voorliggende codificatie. Codificatie leidt immers per definitie tot meer transparantie en duidelijkheid. Dat is niet enkel erg nuttig voor het onderwijsveld, maar ook voor de parlementsleden en dan met name de leden van deze commissie.

Ter zake memoreert hij een uitspraak van toenmalig minister van Onderwijs Luc Van den Bossche, die in 1995 aan de leden van het net voor het eerst rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement de waarschuwing meegaf geen domme vragen te stellen over de onderwijsregelgeving. Ze moesten volgens de minister eerst maar eens grondig de bestaande onderwijsregelgeving doornemen en pas daarna overgaan tot het stellen van vragen. In pre-internet-tijden was de vindbaarheid van die regelgeving voor het lid echter geen evidente zaak, wat hij dan ook liet opmerken aan de minister. Op de hem kenschetsende manier reageerde de minister daarop door aan alle commissieleden, per koerierdienst, een grote doos met blauwe boeken te bezorgen, waarin de integrale regelgeving was opgenomen. Zijn hoop om hiermee, toch minstens gedurende enkele weken, alle parlementaire vragen af te wenden, bleek overigens ijdel.

Het mag dus duidelijk zijn dat we ondertussen een hele weg hebben afgelegd. Van een zeer omvattend, en erg diffuus en ontransparant regelgevend corpus zijn we geëvolueerd tot een coherent en leesbaar document. Dit is een niet geringe prestatie die waardering en respect verdient.

Afsluitend sluit Kris Van Dijck zich nog aan bij de vraag van Koen Daniëls over de door de Raad van State geformuleerde bedenkingen. Waarbij hij overigens ruitelijk erkent dat kleine onvolkomenheden of foutjes in zo'n volumineus werk nagenoeg onvermijdelijk zijn.

1.4. Tussenkomsst van Caroline Gennez

Ook *Caroline Gennez* drukt haar waardering uit voor het voorliggende werkstuk. Zoals al gebleken is naar aanleiding van de codificatie voor het secundair onderwijs en die voor het hoger onderwijs, komt dit de transparantie zeer ten goede. In het verlengde daarvan kijkt haar fractie ook al uit naar de toekomstige codificatie van de infrastructuurgerelateerde regelgeving. Ook hier gaat het om een complexe regelgeving waar de inrichtende machten het niet altijd gemakkelijk mee hebben.

Verder sluit het lid zich aan bij de eerder geformuleerde vragen over de door de Raad van State geformuleerde bedenkingen bij hetgeen vandaag voorligt. Afsluitend deelt ze nog mee dat de sp.a-fractie het ontwerp van decreet mee zal goedkeuren.

2. Antwoorden van de minister

Minister *Hilde Crevits* dankt de verschillende sprekers voor de blijken van waardering voor het voorliggende werkstuk en benadrukt dienaangaande nogmaals de rol die Willy Van Belleghem hierin heeft gespeeld. Het feit dat hij dit nagenoeg in zijn eentje tot stand heeft gebracht, heeft overigens ook in niet geringe mate bijgedragen aan de eenheid van aanpak die dit werkstuk karakteriseert.

Voor wat de opmerkingen van de Raad van State betreft, meent de minister dat er in de memorie van toelichting wel degelijk is ingegaan op alle door de Raad van State geformuleerde opmerkingen. Ze verwijst hierbij meer in het bijzonder naar een vier à zestal pagina's bij de bundel van de eigenlijke gecoördineerde

tekst. *Koen Daniëls* merkt dienaangaande op dat de minister het dan waarschijnlijk niet heeft over de ongeveer twee pagina's die hierover terug te vinden zijn in het gedrukte stuk dat vandaag voorligt (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 985/1, pp. 3-4). Minister *Hilde Crevits* stelt insgelijks vast dat er waarschijnlijk over twee verschillende documenten gesproken wordt en zegt dan ook toe dit nader te zullen bekijken. Ze verzekert echter dat er wel degelijk is tegemoetgekomen aan de opmerkingen van de Raad van State. Om alle onduidelijkheden uit de wereld te helpen zal ze desgevallend graag een aanvullende mededeling bezorgen aan het parlement. Ze hecht alleszins groot belang aan het werk van de Raad van State.

Verder beaamt de minister dat er een niveaudecreet voor het deeltijds kunstonderwijs op komst is, hetgeen tot een wijziging in de voorliggende codificatie zal leiden. Doordat alle bepalingen met betrekking tot het dko nu gegroepeerd zijn in het de codificatie, zal die operatie dus ook 'in bulk' kunnen gebeuren. Qua inwerkingtredingsdatum voor dit toekomstige niveaudecreet blijft – zoals eerder reeds aangehaald in deze commissie – 1 september 2018 gehandhaafd.

Met betrekking tot de kwestie van de rechtspositie van het onderwijspersoneel zijn alle bestaande thema's nu samengebracht in de codex. Daarnaast blijven er weliswaar twee onderscheiden decreten rechtspositie bestaan. Wat versnipperd zat, wordt nu dus gegroepeerd aangeboden.

Afsluitend beaamt minister Crevits nog dat een codex voor alles wat infrastructuraangelegenheden betreft insgelijks een goede zaak zou zijn qua lees- en vindbaarheid, maar ze wijst er wel op dat het hier opnieuw een titanenwerk betreft. Er zal dus zeker vooraf moeten worden nagegaan wanneer en hoe een en ander gerealiseerd kan worden.

Voor wat de door Kris Van Dijck aangehaalde demarche van voormalig minister Luc Van den Bossche betreft, geeft de minister nog mee dat zij – hoewel een en ander nu toch al enige tijd achter ons ligt – ook vanuit haar diensten nog weleens verhalen hoort over het temperamentvolle karakter van de betrokkene.

III. Stemmingen

1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1 tot en met 5

Ter stemming gelegd, worden de artikelen 1 tot en met 5 zonder verdere opmerkingen aangenomen bij unanimititeit van 11 stemmen.

2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt daarna ook het ontwerp van decreet aangaande de bekrachtiging van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016 aangenomen met unanimititeit van 11 stemmen.

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Jenne DE POTTER,
verslaggever